

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Indictio, Acta & Decreta Synodi Diöcesanæ Paderbornensis

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Indictio S. Synodi Dioecesanæ Paderbornensis. Hermannus Wernervs Dei
& Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Paderbornensis, S.R.I. Princeps,
Comes Pyrmontanus, & Cathedralis Ecclesiæ Hildesiensis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

INDICTIO S. SYNODI DIOECESANÆ
PADERBORNENSIS.

HERMANNUS
VVERNERVS

Dei & Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Paderbornensis, S. R. I. Princeps,
Comes Pyrmontanus, & Cathedralis Ecclesiæ Hildesienfis
Præpositus &c.

Niversis ac singulis Abbatibus, Præpositis, Decanis, Abbatissis, Prioribus, Archidiaconis, Capitulis, Conventibus, Cathedralis & Collegiatarum, regularium & sæcularium parochialiumq; Ecclesiarum Rectoribus, totiq; Clero, Clericis & Tabellionibus publicis quibuscunque per Civitatem & Diœcesin Nostram Paderbornensem ubilibet constitutis, qui de jure antiquo, vel consuetudine Diœcesanæ Synodo interesse tenentur, salutem in Domino sempiternam.

Sollicitudo Ecclesiæ & universi gregis Nostri Paderbornensis, velut instantia Nostra quotidiana, cum nullam gravissimi muneris partem omittere sinat, tum præcipuè & vehementer urget, ut Synodum Diœcesanam, quæ inter primarias functiones Episcopales merito numeratur, & multis nominibus excellit, juxta saluberrimum Tridentini Concilij decretum celebremus, Quocirca quod ab initio regiminis Nostri in animo habuimus, cum consilio & assensu Capituli Nostri Cathedralis Synodum Diœcesanam in feriam quintam post festum Pentecostes, quæ erit decima Junij currentis anni, indicimus, omnesque Ecclesiastici status viros, qui de jure vel consuetudine Synodis interesse tenentur, in Domino invitamus & hortamur, nec non sub pœnis & censuris contra contumaces infligi solitis præcipimus & mandamus, ut feriâ quartâ post festum Pentecostes, quæ erit nona Junij, in Civitate Nostra Paderbornensi, horâ quartâ pomeridianâ, compareant, nomina sua in scripto Vicario Nostro & Archidiaconis exhibeant ac deinde decima ejusdem mane ad pulsus majorum campanarum in Ecclesia Nostra Cathedrali & quidem in decente habitu convenient, Sacro Missæ officio de Spiritu S. celebrato, & divino numine implorato, una nobiscum tractaturi & conclusuri, quæ ad Dei omnipotentis gloriam, Diœcesis Nostræ incrementum, atque totius Cleri & populi mores & disciplinam informandam & promovendam necessaria & utilia videbuntur. Mandamus præterea ut Pastores antecedenter ægrotos, si qui sint, visitent, eosque vicinis sacerdotibus commendent: serio etiam moneant populos sibi commissos, ut diligenter pro felici Synodi hujus successu orent, ferijs Pentecostalibus recitando cum suis parochianis Litanias de omnibus Sanctis, quàm, ut magis omnes ad eam alligantur S. D. N. Innocentius hujus nominis Papa XI. plenarijs omnium peccatorum indulgentijs decorare voluit juxta sequentis brevis tenorem.

INNO.

INNOCENTIUS PAPA XI.

Universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis salutem & Apostolicam benedictionem. Cum, sicut accepimus, in Ecclesia Cathedrali Paderbornensi, prima sacra Synodus benedicente Domino no propediem celebranda sit, Nos, ut opus tam pium majori cum fructu ac devotione fiat, omnibus utriusq; sexus Christi fidelibus verè pœnitentibus & confessis ac sacra Communione refectis, qui dictam Ecclesiam die, quâ dicta prima Synodus inchoabitur, ac singulis diebus illius actualis celebrationis devote visiterint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione, pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel omnium peccatorum suorum Indulgentiam & remissionem misericorditer in Domino concedimus, presentibus post celebrationem primæ sacre Synodi hujusmodi minimè valituris. Volumus autem, quod si pro impetratione, presentatione, admissione seu publicatione presentium aliquid vel minimum detur, aut sponte oblatum recipiatur, presentes nulla sint. Datum Roma apud S. Petrum sub annulo piscatoris, die XIII. Maij M DC LXXXIV. Pontificatus Nostri anno octavo.

Gratis pro Deo & scriptura.

J. G. Slufius.

Quare omnes & singulos Parochos & Clerum universum in Domino hortamur, ut præviâ Confessione sacramentali, & juxta laudabilem aliarum Ecclesiarum morem & consuetudinem, in sacro Pontificali ipsa die Synodi celebrandæ, superpelliceo & stolis induti (si sacerdotes fuerint) alij vero in clericali habitu sacram Communionem reverenter percipiant, & similiter subditos suos ad veram peccatorum suorum Confessionem, & sacre Communionis sumptionem seriò hortentur, ut plenariam hanc peccatorum Indulgentiam & remissionem dignè consequi mereantur. In quorum omnium & singulorum fidem hoc Edictum manu Nostra signatum, & sigillo munitum, publicè proponi & legitimæ executioni demandari iussimus. Dat. in Arce Nostra Episcopali Neuhufana 10, Maij 1688.

Hermannus Wvernerus.

L. S.

INDICTIO

INNO

INDICTIO SACRÆ SYNODI DIOECESANÆ
PADERBORNENSIS.

HERMANNUS WERNERUS

Dei & Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Paderbornensis, S. R. I. Princeps,
Comes Pyrmontanus, & Cathedralis Ecclesiæ Hildesienfis
Præpositus &c.

um literæ citatoriæ hunc in modum non tantum in Diœcesi Paderbornensi, verum etiam in locis Archidiœcesis Colonienfis, Ecclesiasticæ jurisdictioni Paderbornensi subjectis, in territorio Corbejensi, nec non Bilfeldiæ, alijsque locis ad præfatam jurisdictionem spectantibus debite ac sufficienter intimatæ, promulgatæ atq; in diversis locis ad valvas Ecclesiarum affixæ fuissent; Pridie ejus diei, quâ celebranda erat Synodus (erat nona Junij) citati magno numero partim in Cancellariâ coram D. Vicario in Spiritualibus Generali, partim in Residentijs Archidiaconorum comparebant, nomina sua secundum Archidiaconatum distinctionem in scripto exhibentes.

Eâdem die, horâ quintâ pomeridianâ usque ad sextam omnes templorum campanæ ad horæ spatium per urbem Paderbornensem concrepabant;

Die Posterâ, quæ erat decima Junij, feria post Dominicam Pentecostes quinta, anni millesimi sexcentissimi octuagesimi octavi, horâ quartâ matutinâ in Cathedrali Ecclesiâ S. LIBORII matutarum precum & horarum minorum Officium de more decantabatur, ac sub his Missæ sacrificium ad summum altare legebatur.

Horâ sextâ major Cathedralis Ecclesiæ campana Synodi futuræ index insonabat, quam communis aliarum per urbem campanarum compulsatio subsequēbatur, atque ad septimam usque horam tenebat; Intereâ totus Clerus cum habitu, vestitu & tonsurâ Clericali unius cujusque dignitati, ordini ac statui congruis in Cathedrali conveniebat.

Horâ septimâ bini & bini ad S. Brigidam exeuntes pergebant ad aulam Illustrissimi, præcedebant pedelli & scholares, quorum quatuor vexilla portabant, post hos duo Thuriferarij, Ceroferarij duo, Diaconus cum Subdiacono librum missalem clausum portante in rubeis Dalmaticis incedebant, deinde Chorales & Cantores, duo Vicarij in pluvialibus rubris, Pastores, Clerus Urbanus ex Collegiata SS. Apostolorum Petri & Andreæ & Cathedrali ordine suo, hos sequabantur Canonici Bustorpiani, Diaconus cum cruce argenteâ, & demum Capitulum Cathedrale. Quos omnes eodem ordine ad Ecclesiam per paradisum redeuntes Reverendissimus & Illustrissimus Princeps & Episcopus cappâ Pontificali super rochetto indutus sub baldachino à quatuor Nobilibus aulicis portato sequebatur, post quem reliqui de familiâ Illustrissimi procedebant.

Ingressæ paradisum Illustrissimæ suæ Celsitudini per Reverendissimum & perillustrem Dominum FERDINANDUM à PLETTENBERG Decanum Cathedralis Ecclesiæ Paderbornensis dabatur aspergillum, quo sibi primùm deinde alijs ex Capitulo Cathedrali circumstantibus aquam lustralem aspergebat I. S. C. quæ mox per majorem januam Ecclesiam ingressa sub organi & tubarum sono per chorum omnibus transeunti sibi genua incurvantibus benedictionem elargiens, ad genuflexorium antè altare majus paratum pergebat, in quo procumbens sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum adorabat, quod & cæteri omnes imitabantur, ubi cum paululum orasset, ad thronum cum baldachino rubeo ad cornu Evangelij præparatum I. S. C. concedebat, ibique paramentis rubeis augustissimum Missæ sacrificium de Spiritu sancto pro felici auspicio pontificaliter cantatura inducebatur, atq; ita parata ex throno ad altare procedens Missam exordiebatur, cui tres Canonici ex Capitulo majori unâ cum Illustrissimæ suæ Celsitudinis Vicario Generali, rubeis similiter paramentis parati & eo modo, ut in Cærimoniali Episcoporum, inserviebant.

Sub Missâ Confessione per Diaconum ad cornu Epistolæ stantem decantatâ I. S. C. omnibus & singulis ibi ex Clero præsentibus Sacram Synaxin porrigebat.

Divino officio solemnè more finito I. S. C. ad thronum, & ex hoc, Orario seu Rationali, Casulâ, Dalmaticâ, Tunicella, Manipulo, & Chyrothecis prius depositis, Pluviali verò, mitrâ ac baculo pastorali reassumptis ad altare pergebat, & in primo ejus gradu, cantato per Diaconum, **Orate**, cum omni Clero genuflexo, per modicum spacium flexis genibus orabat.

Oratione hac finitâ, genuflexo adhuc Illustrissimo Principe, duo Vicarij in choro cappati intonabant Antiphonam **Exaudi &c.** & Psalmum **Salvum me fac Deus &c.** Choro prosequente, uti in Pontificali Romano.

Sub Psalmo Reverendissimus in faldistorio in plano altaris parato versâ ad Clerum facie cum mitra confidebat.

Expletis illis I. S. C. mitrâ depositâ ad altare versa stans subjungebat ex pontificali orationem **Adsumus &c.** cum subsequenti **Omnipotens sempiterne Deus &c.**

Post hæc prænominati duo Vicarij Litanias de omnibus Sanctis inchoabant & respondentibus Clericis cantabant usque ad verba: **Ut omnibus fidelibus defunctis &c.** Post quæ I. S. C. Synodo, uti in pontificali, benedicebat, factâ benedictione & genuflexo rursus Episcopo Vicarij Litanias reassumptas absolvebant, quibus Illustrissimus Collectam ex pontificali, **Da quæsumus &c.** subjungebat.

Deinde Cantato per Diaconum cum consuetis cærimonijs Evangelio secundum Lucam: **Convocatis Jesus duodecim Apostolis &c.** Illustrissimo cum toto Clero stante, duo Vicarij antiphonam **Regina cœli lætare &c.** intonabant, & eâ à choro expletâ, præcipientibusque Diacono & Subdiacono versiculum, **Gaude & lætare &c.** I. S. C. orationem consuetam sine mitrâ cantabat.

Rursus duo Vicarij incipiebant; **Sint lumbi vestri præcincti &c.** ex responsorio octavo de Comm. Conf. Pont. & præcipientibus iterum Diacono & Subdiacono **Justum deduxit Dominus &c.** ab Illustrissimo Collecta de S. LIBORIO subjungebatur.

Expletâ hac oratione Illustrissimus ante faldistorium genuflexus hymnum, **Veni Creator Spiritus &c.** incipiebat, ac primo versu finito, cum omni Clero surgebat, ac hymno ita per Choros absoluto, cantatoque per Diaconum & Subdiaconum **Emitte Spiritum &c.** Illustrissimus Collectam. **Deus qui corda fidelium &c.** cantabat.

Quibus omnibus solemnè ritu completis, ac sæcularibus, quorum non intererat, choro excedere jussis, I. S. C. in throno in medio Presbyterij aptato, Reverendissimi verò Capitulares in sedilibus ab utroque Illustrissimi latere per semicirculum positos confidebant, cæteri verò omnes per ordinem & loca in choro collocabantur.

Ac primùm cum suo ordine singuli consedissent, ab I.C.S. Vicarius in Spiritualibus Generalis nutu mandatum accipiebat interrogandi præsentés, an placeret eis inchoare Synodum, quod is faciebat his conceptis verbis:

Reverendissimus in Christo Pater & Illustrissimus Princeps ac Dominus Noster **HERMANNUS WERNERUS** Episcopus Paderbornensis, S. Rom. Imp. Princeps & Comes Pymontanus &c. Dominus Noster Clementissimus, per me interrogat omnes & singulos Dominos Prælatos & alios quoscunq; ad hanc Synodum legitimè vocatos, an ad Dei omnipotentis laudem & gloriam, Ecclesiæ Catholicæ decorem, & Episcopatus Paderbornensis incrementum Synodus Diocesana Paderbornensis legitimè indicta, convocata, & congregata eis aperienda videatur.

Atque

Atque omnibus unâ quasi voce respondentibus, Placet: I. S. C. Synodum aperiendam esse, his verbis decernebat :

In nomine igitur sanctissimæ & individuæ Trinitatis Patris & Filij & Spiritus sancti, Nos HERMANNUS WERNERUS Episcopus Paderbornensis, S. Rom. Imp. Princeps & Comes Pyrmontanus &c. ad Dei omnipotentis ac Beatissimæ Virginis Dei Matris & S. LIBORII Episcopi & Confessoris Patroni nostri laudem & honorem pronunciamus & decernimus, hanc Synodum Diœcesanam Paderbornensem legitimè à nobis indictam, convocatam & congregatam aperiendam esse, prouti eandem aperimus, apertamque esse declaramus; faxit idem omnipotens Deus pro suâ misericordiâ, precibusque Virginis Beatissimæ, ac ejusdem S. Patroni nostri, aliorumque Sanctorum, ut, quemadmodum speramus, ex hoc sacro cœtu lumen & Spiritum omnes reportemus, ad officia nostra secundùm voluntatem Dei peragenda.

Hoc responso accepto idem Vicarius Episcopi I. S. C. pro denominandis ministris Synodi ita alloquebatur :

Reverendissime in Christo Pater & Illustrissime Princeps, Domine clementissime, in Synodis celebrandis laudabilis est consuetudo, ut aliqui viri prudentes & graves Ecclesiastici deputentur, qui procurent, ut omnia ritè decenterque fiant, ac totius Synodi acta fideliter conscribantur; Quare Illustrissimam Celsitudinem vestram humillimè rogo, pro hujus Synodi congregatæ promotione, ut viros aliquot idoneos, Promotores, Secretarium & Actuarium sive Notarium in partem sollicitudinis suæ publicè deputare ac nominare dignetur.

Ad quæ I. S. C. sese resolvebat sequentibus verbis :

Eligimus, nominamus & deputamus te Jodocum Frihoff SS. Theol. Doctorem, Vicarium nostrum Generalem,

Te Conradum Roberti SS. Theol. Doctorem, Præpositum ad S. Udalricum in promotores.

In Secretarium hujus Synodi nostræ, te Henricum Leonem Bölen SS. Theol. Doctorem, Parochialis Ecclesiæ Bockensis Rectorem.

In Actuarium & Notarium verò te Georgium Holtmeier Ecclesiæ Cathedralis Beneficiatum & Notarium Apostolicum.

Deputati hi Domini Promotores in mensa, quæ ad Illustrissimi dexteram, Secretarius verò & Actuarius in eâ, quæ ad sinistram in sine Presbyterij posita erat, confidebant, tunc I. S. C. Synodum alloquebatur conceptis his verbis :

Venerabiles Confacerdotes & fratres nostri charissimi &c. Ut in Pontificali.

Quo absoluto primus Promotorum D. Vicarius Generalis decretum de non discedendo legebat sub hoc tenore :

Reverendissimus in Christo Pater, Princeps HERMANNUS WERNERUS Episcopus Paderbornensis, Dominus Noster clementissimus sub poenâ Excommunicationis omnibus & singulis præcipit & man-

& mandat, ne eorum quisquam à Civitate Nostrâ Paderbornensi discedat, antequam hæc Nostra Diœcesana Synodus de more absoluta ac dimissa sit, absque licentiâ Illustrissimæ Celsitudinis suæ concessâ, sed huic Synodo, synodalibusque actionibus, sessionibus ac conventibus quibuscunq; omnes & singuli intersint, eâdem excommunicationis pœnâ propositâ.

Hoc mandato præmissio per Actuarium reproducebantur literæ citatoriæ ad Synodum, cum protestatione factæ sufficientis insinuationis.

Ut verò de præsentium & absentium distinctione constaret, I. S. C. demandabat Actuarius, ut omnium & singulorum nomina legeret; Quod & fiebat.

Cumquæ compereretur, nonnullos abesse, secundus Promotorum hujusmodi absentiam & notî comparentium contumaciam accusabat, atque in pœnas Canonicas incidisse declarari petebat, his verbis:

Reverendissime & Illustrissime Princeps, Domine Clementissime, cum jam dies decima Junij hujus anni millesimi, sexcentissimi, octuagesimi octavi advenerit, quâ omnes & singuli Ecclesiastici ordinis homines hujus Civitatis & Diœcesis Paderbornensis ad præscriptum legitimè moniti, Synodo huic jam præsentés adesse debent, cumque diversi non paruerint, sed usque ad eò vel negligentes vel contumaces fuerint, ut neque præsentés adsint, neque verò julti impedimenti excusationem vel causam aut nuncium miserint, id eò pro muneris mei officio Ego Conradus Roberti SS. Theol. Doctör, hujus Synodi Promotor eorum contumaciam accuso, & hoc insto apud Reverendissimam & Illustrissimam Celsitudinem vestram, ut eos tanquam contumaces, in pœnas Canonicas incidisse declaret, ac nihilominus horum absentiam & contumaciam non obstante ad ea in hac Synodo procedi decernat, quæ pro honore Dei, morum reformatione, ac disciplinâ Ecclesiasticâ necessaria videbuntur.

Ad hoc I. S. C. sic interloquebatur:

Decernimus, ut non obstante contumaciâ non comparentium, nihilominus in Synodo procedatur, tractetur & determinetur, prout illud ad majorem Dei Gloriam & Ecclesiæ utilitatem expedire visum fuerit, pœnas verò Canonicas in contumaces statutas, ad ulteriorem deliberationem pro hac vice suspendimus.

Subsequēbatur deinde ex suggestu Concio Synodalis, quam habebat Adm. Reverendus & Eximius Pater Hillebrandus Schulenberg Societatis JE SU, SS. Theol. Doctör, ejusdemque ordinarius Professor de disciplina Ecclesiastica & statu Clericali.

Attendite vobis et universo Gregi Aët. 20.

QUando munus dicendi ex hoc loco imponi humeris meis sentiebam, propè aberat, quin Hieremiæ Prophetæ ad divinam Hebræorum genti voluntatem intimandam cœlitus destinati excusationem arriperem. Ita enim apud me statuo, nihil hîc adferri oportere, quod juvenilem in dicendo copiam, aut impolitam Oratoris ruditatem sapiat; sic, ut vel dictionis argumentum plus æquo exaggeretur, vel ejusdem dignitas imperito dicendi genere magis obfussetur, quàm inclarescat. Atque hoc est, quod in eam me voluntatem hodie induxit, ut, quidquid hoc loco allaturus sum, illud, si ratio se solâ non convincat, ex ipsis sacrarum literarum monumentis, Conciliorum decretis, sanctorum Patrum assertionibus, vel magno-

magnorum virorum habitis ad Clerum sermonibus haurirem. Argumentum dictionis suggerit brevis & nervosa ad Clerum Ephesinum Mileti à Gentium Doctore collectum adhortatio, contenta verbis superius allatis; Attendite vobis & universo Gregi. Pauca verba, sed multa & grandia subillis latent Mysteria: quæ dum ex parte eruere conor; patiamini, rogo, ut orationi meæ dignissima vestra autoritas & gratia gratiam addat & autoritatem. Attendite vobis, & universo Gregi. Sibi attendit, qui à vitijs & pravis consuetudinibus animam servat immunem, & virtutibus statui suo convenientibus debitè exornat. Hanc veritatem sine ulteriore indagine approbat ipsa ratio. Gregi attendit, qui salubria ei pascua suppeditat. Ita me docet D. Chrysostomus hom. de eo, qui incidit in latrones. Si apud alios verba facerem, laborandum foret, ut quisnam hic Grex sit, uberius explicarem: verùm cum nemini ignotum sit, Gregem hîc esse cœtum fidelium; in hoc unum præfens dictio intender, ut quâ ratione Clero incumbat fidelium Gregi bona pascua ministrare, quæ cum sui curâ conjuncta sint, paucis exponat.

Optima ovium pascua sunt exempla teste Greg. 1. p. Pastor. cap. 3. Verè optima pascua, quæ quamdiu præbent, quorum est pascere, tamdiu ita sibi attendunt, ut fidelium Gregem non negligant, & ita curant Gregem, ut sui memoriam non deponant, ac proinde simul implent hæc duo, quæ in allata superius adhortatione ad Clerum Ephesinum D. Paulus est complexus. Subeat animum memoria illorum temporum, quibus sub exordium nascentis Ecclesiæ Hebræorum populo Christi Evangelium per Apostolos annunciabatur. An ulla fuit inter homines Natio, quæ proprijs commodis magis intenta esset, aut bonis alienis inhiaret ardentius? & tamen calescente adhuc DEI sanguine, quem inter latrones non ita pridem affixerat Cruci, eò usque deducta est, ut nullus eorum, quæ possidebat, aliquid suum esse diceret, sed essent illis omnia communia. Act. 4. Hîc ego interrogo, quis rem tam novam, & huic Genti tam difficilem persuaserit Demosthenes? quodnam os aurum inflectere potuit capita illa ferrea, ut è manibus dimitterent collectas opes, & ad pedes Discipulorum ultrò deponerent? Syllogissimi Exemplorum, respondit aliquando coràm Pontifice & purpuratis Ecclesiæ Patribus famosus Orator, syllogissimi exemplorum tantopere præpollebant, ut vim eorum nemo potuerit retundere: pedes nudi Discipulorum erant magnes divitiarum, ut certatim ad illam aram nuditatis opes & prædia immolarentur. Tanta est in hominum animos exempli Clericalis virtus. Qui in solem venerit, inquit Seneca Epist. 108. licet non in hoc venerit, colorabitur: qui in unguentaria taberna refederunt, & paulò diutius commorati sunt, odorem secum loci ferunt. Ex his ego non ad Philosophum cum Seneca, sed ad Clericum facio consequentiam: Sic in Prælati & Clericis virtutes efflorescere non possunt, quin eæ ad subditos & laicos sensim perveniant. Ita me sentire jubet Tridentina Synodus Sess. 22. de Reform. Cleri, cap. 1. his verbis: Nihil est, quod magis ad pietatem ac DEI cultum assiduè instruat, quàm eorum vita & exemplum, qui se DEI Ministerio dedicârunt: cum enim à rebus seculi in altiorem sublatis locum conspiciuntur, in eos tanquam in speculum reliqui oculos conjiciunt, ex ijsque sumunt, quod imitentur. Hucusq; Concilium. Compertum omnibus, quantum status Clericalis in hoc mundo præ cæteris emineat. Coalescit ille potissimum ex supremo post CHRISTUM militantis Ecclesiæ capite, ex Episcopis, Prælati, Canonicis, Parochis, Sacerdotibus. DEUM immortalem! quanta horum omnium dignitas! quanta Majestas impositi muneris! summus Pontifex CHRISTI JESU in terris vices obtinet: Episcopi in apice perfectionis vi officij consistentes concreditam sibi Diocesi paternâ directione ac sollicitudine moderantur: Excessus subditorum curâ suâ prævertunt, & corrigunt Prælati: vitam juxta normam Canonum, in quibus rectè vivendi methodus eleganter depingitur, juxta etymon nominis sui profitentur Canonici: commissas sibi oves in oculis suis quodammodo semper circumferunt Parochi, quando in sacramentorum administratione, ubi res & tempus postulaverit, indefessos se exhibent, è cathedris contra vitia detonant, studium virtutis sine intermissione commendant, & ut omnia colligam in epitomen, ita pervigilant pro Grege, quasi pro singulorum animabus rationem reddituri: Sacerdotes ad aram sistunt præsentem, & sacris manibus tractant ipsum DEI filium: quid multa? in sortem divini Numinis transferunt Clerici universi teste Hieron. Ep. 2. ad Nepotian. his verbis: Κληρῶν Græcè, Latine fors interpretatur: propterea vocantur Clerici, vel quia de sorte sunt Domini, vel quia Dominus ipse pars id est fors Clericorum est. Unde merito exclamat S. Carolus Boromæus numeris omnibus absolutum bonorum Præsulum Exemplar Concione 3. Quam ipsemet habuit in Synodo Diocesana XI. ad Clerum. O qualis & quantus est hominis Ecclesiastici status! quàm insignis dignitas!

gnitas! per umbras veteris testamenti huic dignitati prælusit olim DEUS, quando præ cæteris tribubus (speciatim tribum Levi suo cultui voluit esse manciparam. Levi namque significat assumptum, adhærentem, copulatum seu conjunctum mihi, ut observat eruditus Psalmorum interpret Le Blanc in Psalmum 118. Hæc quoque causa est, cur DEUS olim Aaronem & Filios ejus sacerdotio initiandos jussit à terra elevari Exodi 29. Sanctificabis eos, elevans coràm Domino nimirum ut in altum sublatis non jam amplius terræ, sed ipsi DEO insisterent. Jam verò si Clerum tam altè exivit sui statûs dignitas; quid mirum, si vita, si mores eorum censorios Laicorum oculos non effugiant? Excelsi montes nequeunt sese in vallibus confidentium conspectui subducere. Si Clerici non terræ insistant, sed soli DEO; quid mirum, quòd mundum universum exemplo suo possint commovere? Ut totum terræ globum circa centrum circumageret, hoc unicum postulavit Archimedes, ut in loco extra terram posito pedem figeret: Sinesius Episcopus Cyrenensis. Ne ergo quis mihi dixerit: quid vita mea in animis hominum magnopere valebit? quis ad mores meos attendit: ne dixerit inquam: fidem enim hæc non inveniunt apud eos, qui norunt, quanta sit exempli in mentibus humanis vis, quantisque hoc machinis animos populi, nihil tale sentientes expugnet. Plurimum etiam in utramque partem valet Cleri vita in animis hominum tam ad bonum, quàm ad malum impellendis; ut metuendum profectò sit, ne tantum propter vitæ malæ exemplum Clerici non pauci æternis inferorum supplicijs sint addicendi, in iisque multi olim damnati, quorum animas scandalis suis occiderunt, ipsi exprobraturi sint in perpetuum illud, quod Latroni cuidam ab Innocente puero, quem præter cæteros interfecerat, continuo oculis obversante, & in rabiem agente exprobratum narratur: Tu me occidisti: tu, qui me servare debebas, tu me occidisti. Vetus proverbium est: qualis Rex, talis Grex: qualis Clerus, talis Populus: qualis Prælatas, talis Subditus: qualis Pastor, talis Parochia. Et sic est. Neque fieri unquam poterit, ut rami vitæ ferant fructum, si truncus, & cui innascuntur, radix, vitæ sint expertes: neque membra vigeant virtute Christianâ, ubi eadem caruerit anima, à qua illa vitam & regimen trahunt. Nolite credere, unquam fore, ut Ecclesiæ filij efflorescant virtutibus, dum illorum Patres, Ducesque inanes meritis exarescunt. Vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit, in quo salietur Matth. 5. Vos estis Lux Mundi, & quædam sidera ac quasi constellationes, sub quibus Ecclesiæ filij nascuntur, & educantur, vestras in illos influentias immitentes. Solent quandoque homines, ut vel suas vel filiorum naturas, ingenia, vitamque futuram explorent, Astrologos consulere, & horoscopus seu constellationem aut Planetam, ut ajunt, sub quo nati sunt, inspicere. Ita olim Manilius Astrologorum Princeps à Romano Consultus est Senatore, ut sibi filij sui futuros eventus, virtutesque ex ejus horoscopo prænuntiaret: hic, cum illum sub hædis vel capreolis, (sidus est) natum intelligeret; ô nuntium malum inquebat: non enim sub isto sidere effinguntur Bruti generosi, non Torquati Justii, sed Sardanapali voluptuosi, sed effeminati Parides.

Majus onus signo est: hædis nec tanta petulcis
Conveniunt, levibus gaudent, lascivaque signant
Pectora.

Sic (gravis quidam Author ait) de populo, de civitate, de pago quocunque interrogabo: Sub quo sidere ille nascitur & vivit? Sub quo Clero, sub quo Prælato? sub quo Parocho? sub quo Saccellano? Si sidus illud fuerit libra scilicet Justitiæ; si Leo Generositate videlicet Christianâ; si Virgo castitate; ô felicem, clamabo, populum, cui datum est sub isto sidere nasci cælo, & vivere DEO! At si sub Tauro feroce, si sub Scorpione venenoso, si sub Cancro retrogrado, si sub Capro lascivo, si sub Amphora tubercinante, quid clamabo aliud, quàm quod olim Manilius: majus onus signo est: non quærite in hoc populo patientiam Martyrum, non puritatem Virginum, non probitatem, & Temperantiam Confessorum: nam quale sidus, qualis Clerus, talis sub eo nascitur populus: tota ferè populi probitas à Cleri virtute dependet. Quantumvis varij in Clero ad varia destinemur Ecclesiarum munia, eò tamen cuncta collimant, ut ad DEUM, divinasque virtutes per nos populus attrahatur, Huc spectant Sacræ è suggestibus Orationes, huc laudum divinarum in templis decantationes, huc fundata à majoribus tanta Ecclesiasticorum copia. Neque sibi quisquam persuadeat, solis curatis beneficijs animarum curam annexam esse, solos Prælatos ac Parochos humeris suis portare ingens illud onus tot animarum, de quibus Severo Judici rigida aliquan-

aliquando ratio sit reddenda. Omnes, omnes, hoc onus portamus Clerici: si enim doctrinâ non omnes possumus, bono exemplo certè possumus, & debemus omnes. Pro eo tam opulentis beneficiorum patrimonij alimur, non tantùm ut fructus consumere nati (hoc enim si in quosvis pauperes sua majores erogassent, consecuti abundè fuissent) sed ut fruamur ad Ecclesiæ incrementum, & animarum utilitatem, quas aliquando de manibus nostris Justissimus DEUS reposcet. Unde rectè Trid. sess. & cap. nuper citatis Clericos universim sine exceptione ita alloquitur: sic decet Clericos in sortem Domini vocatos vitam, moresque suos componere, ut habitu, gestu, incessu, sermone, alijsque omnibus rebus, nil nisi grave, moderatum, ac Religione plenum præ se ferant, levia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, ut eorum actiones cunctis afferant venerationem, addo ego ad mentem ejusdem Concilij, & piam æmulationem. Veruntamen quamvis de omnibus hæc verissima sint, maximè tamen cadunt in Prælatos, Judices Ecclesiasticos, & Parochos, eorumque vicem agentes, quibus ex officio incumbit, partim transgressiones legum punire, & amoliri, partim contra scelera in Ecclesijs declamare. Delirant sanè qui multis populum docere verbis contenti dicunt & non faciunt, contractisque supercilij ea documenta tradunt, quæ ipsi nunquam experti sunt. Qui alium doces, exprobrat huic Ecclesiasticorum generi Apostolus Rom. 2. Te ipsum non doces? qui prædicas non furandum, furatis? qui dicis non Mœchandum, mœcharis? qui in lege gloriaris, per prævaricationem legis DEUM inhonoras?

Quis tulerit Gracchos de seditione querentes?

Quis cœlum terris non misceat, & mare cœlo,

Si Fur displiceat Verri, homicida Miloni?

Comœdiam sanè non Concionem dixerit, ubi voce juberetur, quod factis vetatur: qui vult sanctum populum, sanctus ipse sit: nam dicere tantùm, & non facere est ludibrio Ecclesiæ Authoritatem exponere. Præclarè hos admonet Hieron. Ep. superiùs cit. Non confundant opera tua sermonem tuum, nec cum in Ecclesia loqueris, tacitus quilibet respondeat: cur ergo hæc quæ dicis, ipse non facis? delicatus Magister est, qui pleno ventre de Jejunij Disputat: accusare avaritiam & Latro potest: Sacerdotis Christi os, mens, manusque concordent. Et S. Gregor. in caput 28. Jobi sub finem, Loquendi Authoritas perditur, quando vox opere non adjuvatur: illa vox cor audientis penetrat, quæ hoc, quod sonuerit, opere confirmat. Neque est quod quis prætendat illud Matth. 23. super Cathedram Moyfi sederunt Scribæ & Pharisei: quæcunque dixerint vobis, hæc facite, secundùm opera autem eorum nolite facere. Nam idem DEUS Ps. 49. peccatori dixit: quare tu enarras Justitias meas, & sumis per os tuum testimonium meum, tu verò projecisti disciplinam. Alios vis Justos, tu verò projecisti omnem virtutis disciplinam. Augustinum audiamus in prædictum Psalmum: Ubi est illud, quæ dicunt facite. — — — Sed hæc dicta sunt, ne timeant, qui audiunt, à quocunque audiant; non ut securi sint, qui dicunt bona, & faciunt mala. Quid de talibus vulgus exclamabit aliud, quàm cur in labris Sacerdotum tanta sanctitas, in manibus verò sæcularis perversitas? vox illa Judicis Ecclesiastici objurgantis, & corrigentis Excessus videtur esse de cœlo, sed mens est in cœno: ex ore prodeunt Itellæ documentorum, sed brachijs adhæret lutum peccatorum. Audiamus iterum magnum Ecclesiæ Doctorem Augustinum in Psalmum 50. ubi hoc refert literarum in pulvere Joannis 8. à Christo scriptarum compendium. Justa lex, quæ jubet adulteram occidi, sed hæc lex justa Ministros habeat Innocentes: attenditis quam adducitis, attendite qui & sitis. Nimirum dedecet, eum incontinentium, ebriosorum & injustorum excessus persequi, qui sit eodem, ut ajunt, perfusus jusculo, quod in subditis castigat. Philosophorum non ignobilium opinio est, vapores è terra & fimetis elicitos evectosque in secundam aëris regionem, ibidemque purgatos accendi in fulmina, & terribili suo murmure homines aliàs fatis intrepidus percellere, ingentes turres perfringere &c. Nunquid monstruosum foret ac ridiculum, si vapor è fimeto Jobi in aërem nonnihil elevatus illicò modicæ celsitudinis impatiens auderet ad terrorem spectantium lucere fulgetris, & minari fulminibus? non meretur ille venerationem sui ac timorem, nisi postquam altiùs evectus adhærentes è Sterquilinio sordidas affectiones priùs deposuerit. Non persequor hæc pluribus, quia intelligentibus sufficiunt pauca. Abundè reor esse demonstratum, quo modo Clerici sibi & Fidelium Gregi attendendo prædictæ admonitioni Apostolicæ se possint ac debeant conformare: Si

re: Si

re: Si nimirum inculpatæ vitæ exemplo & se perficiant, & alios fideles ad sui imitationem provocent. Nimirum id exigit à nobis S. Mater Ecclesia cujus per DEI gratiam filij sumus, ne illam contristemus: hoc à nobis exposcit ratio statûs Clericalis, cujus membra sumus, ne illa moribus nostris deturpemus: hic præcipuus Synodorum toties repetitarum finis est, ne ab eo deflectamus. Attendite ergo vobis & universo Gregi: Sic pascite, qui in vobis est Gregem, providentes non coactè, sed spontaneè, non turpis lucri gratiâ sed voluntariè, neque ut dominantes in Cleris, sed forma facti Gregis ex animo 1. Petri 5. Pascite, ut qui pascitur inter Lilia, aliquando pascat delicijs, de quibus Luc. 22. Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum: ut edatis & bibatis super mensam meam in regno meo, & sedetis super Thronos Judicantes duodecim tribus Israel.

Abolutâ Concione primus Promotorum apud I. S. C. pro decretorum Synodaliûm lectione instabat, his verbis:

Reverendissime in Christo Pater, Illustrissime Princeps, Clementissime Domine, ut diligentior & cumulatioꝝ executio sit Dicecesanorum omnium Decretorum & edictorum ad hujus Ecclesiæ & Dicecesis rationem bene gerendam, ab Illustrissimâ Celsitudine vestrà humillimè peto, atq; in isto decreta Synodalia, ut moris est, de suggestu promulgari, & omnia alia edici & enunciari, quæcunque in hac Synodo Dicecesanâ pro prudentiâ & charitate suâ Clero huic Dicecesano edici & promulgari constituit, quo idem Clerus instructior inde fiat, & sollicitudinis studio inflammatioꝝ sit, ad omnem Ecclesiasticæ disciplinæ rectam cumulatamque executionem perpetuamque observantiam.

Hoc dicto Secretarius Synodi genuflexus interrogabat Illustrissimum, an statuta & decreta confecta publicè legi & publicari placeret.

Illustrissimâ suâ Celsitudine per Placet annuente, idem Secretarius suggestum ascendebat & lectionem statutorum aggrediebatur.

Perlectâ magnâ eorundem parte instabat Vicarius Generalis profaciendâ fidei professione, juxtâ decretum Concilij Tridentini, simulque humiliter petebat, Sanctionem ejusmodi publicè legi.

Decernente illud ipsum I. S. C. Secretarius ex suggestu legebat verba sequentia Concilij Tridentini:

Præcipit igitur Sancta Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & omnibus alijs, qui de jure vel consuetudine in Concilio Provinciali interesse debent, ut in primâ Synodo Provinciali, post finem præsentis Concilij habendâ ea omnia & singula, quæ ab hac S. Synodo definita & statuta sunt, palam recipiant, nec non veram obedientiam summo Romano Pontifici spondeant ac profiteantur, simulque hæreses omnes à sacris Canonibus & Generalibus Concilijs, præsertim ab hac eadem Synodo damnatas publicè detestentur & anathematizent.

Idem impostero, quicumque in Patriarchas, Archiepiscopos & Episcopos sunt promovendi, in primâ Synodo Provinciali, in quâ ipsi interfuerint, omninò observent, quod si quis ex supradictis omnibus, quod absit, renuerit, Episcopi Comprovinciales statim summum Pontificem admonere, sub pœnâ divinæ indignationis teneantur, interimque ab ejusdem Communionem abstineant.

Coeteri

Cœteri verò omnes sive in præsentî, sive in futurum beneficia Ecclesiastica habituri, & qui in Synodo Diœcesanâ convenire debent, idem ut suprà, in eâ Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, faciant & observent, aliàs secundùm formam sacrorum Canonum puniantur.

Quibus recitatis, & omnibus ad I. S. C. exemplum stantibus, detestisque capitibus idem Secretarius formam professionis ex Pontificali omnium nomine altâ & distinctâ voce, usque ad illa verba: **Idem Ego &c.** exclusivè prosequatur.

Finitâ lectione Illustrissimam S. Celsitudinem ita alloquebatur Vicarius Generalis.

Reverendissime & Illustrissime Princeps, Clementissime Domine, Episcopus quidem in primâ Synodo Diœcesanâ non tenetur emittere fidei professionem (quia non habet ibi majorem) sed in Synodo Provinciali; quia tamen Provincialis Synodus ferè nunquam hodie celebratur, meritò laudandi sunt illi Episcopi, qui in primâ suâ Synodo Diœcesanâ coram Deo, genuflexi ante Altare fidei professionem emittunt, est enim actus summæ Religionis. Placebit itaque Illustrissimæ Celsitudini vestræ sub breviori formulâ ad universi Cleri excitamentum eandem clementissimè emittere.

Quo dicto I. S. C. in Throno genuflexa versâ ad Altare facie, depositâque mitrâ fidem profitebatur sub sequenti formulâ à P I O quarto Pont. max. præscriptâ.

Ego **HERMANNVS VVERNERVS** Episcopus Paderbornensis recipio, promitto, spondeo, profiteor, detestor, anathematizo, voveo & juro, ut in decretis & formulâ Professionis Fidei modò lectis, singula singulis referendo, sic me **DEUS** adjuvet & hæc sancta **DEI** Evangelia &c.

Intereâ ob reverentiam genuflexi ac profitentis Episcopi omnes simul stabant.

Postmodum I. S. C. receptâ mitrâ ac in sede suâ renibus ad Altare versis confidens ante alios Vicarium Generalem coram se genuflexum profitentem excipiebat, qui deinde reliquos de Clero præsentés ad parè professionem vocabat :

Ac mox singuli, Reverendissimi primùm Canonici Assistentes, tùm cœteri Capitulares Præsentes, post hos, Canonici Buxtorpiani, & deinde reliqui coram Illustrissimâ suâ Celsitudine, nonnulli verò coram ejusdem Vicario Generali ob temporis angustiam fidem professam juramento confirmabant formulâ suprà positâ.

Post factam deinde professionem quisq; nomen suum in schedula scriptum Actuario porrigebat.

Expletâ ab omnibus solemnî hac fidei professione I, S. C. omnes magno affectu & publicâ contestatione ita affabatur :

Qui aliter senserit, anathema sit, qui aliter docuerit, anathema sit, hæc est vera fides Catholica, extrâ quam nulla salus, hanc solam omni diligentîâ docebimus, hanc solam totis viribus defendemus, hanc in ultimum usque Spiritum servabimus.

Quod omnes ac singuli acclamatione faustâ per verba: **Placet, Placet, Amen, Amen,** corroborabant.

Omnibus postea confidentibus Vicarius Generalis interrogabat I. S. C. pro fessionis continuatione.

Quam, demandante itâ I. S. C. fore horâ secundâ post meridiem, idem Vicarius omnibus intimabat.

Postquam demùm Promotor secundus D. Conradus Roberti me Notarium pro conficiendo instrumento requisiverat,

Diaconus stans ad cornu Evangelij & dexteram Illustrissimi versâ ad Clerum facie cantabat *Orate*, & quatuor Orationes pro hac sessione impressas, ac post quamque cum I. S. C. totus Clerus orabat.

Finitis hisce Orationibus, I. S. C. datâ manu Benedictione ad Thronum redibat & depositis in eo Pluviali alijsque paramentis ac reassumptâ Cappâ Pontificali, ad genuflexorium descendebat, in quo procumbens per modicum spacium orabat, ac deinde Reverendissimis Dominis de Capitulo Cathedrali usque ad fores Ecclesiæ comitantibus ad prandium recedebat, reliquis ad sua dimissis.

Horâ primâ post prandium dabatur in Cathedrali Signum ad Vesperas, quæ medio secundæ modo consueto decantabantur, & sub his tam in majori quàm alijs Ecclesijs ad Synodum iterum fiebat compullatio.

Horâ secundâ I. S. C. in suâ Cappâ Pontificali & comitatu DD. assistentium Diaconorum ad Ecclesiam revertebatur & propè Sacellum S. Brigidæ à Reverendissimis DD. Capitularibus excipiebatur, ubi à Reverendissimo ac perillustri D. Decano dabatur aspergillum, quo I. S. C. sibi cæterisque circumstantibus aquam benedictam aspergebat. Illustrissimus organo & tubis intersonantibus Templum ingressus per Chorum, in quo totus Clerus rursus congregatus comparebat, ad genuflexorium ante Altare majus pergebat, ex quò, postquam per breve tempus viventem in sæcula genuflexus adoraverat, Thronum ascendebat, ubi Cappâ Pontificali depositâ, paramenta, quibus mane indutus fuerat, recipiebat, & ita paratus ad primum Altaris gradum procedens, cantato per Diaconum, *Orate*, cum Clero orabat genuflexus.

Factâ brevi Oratione Illustrissimo adhuc genuflexo, duo Vicarij, qui mane, intonabant ex Pontificali Antiphonam *Propitius esto &c.* & Psalmum *Deus venerunt gentes &c.* Sub quo I. S. C. in Faldistorio, uti mane considerat.

Absoluto Psalmo & Antiphonâ repetitâ, I. S. C. ex Pontificali cantabat tres Orationes, quarum initia, *Nostrorum tibi Domine &c. Mentibus nostris &c. Deus qui nos justitiam loqui &c.*

Finitis Orationibus per Diaconum Evangelium secundum Lucam: *Designavit Dominus &c.* In loco consueto cum solitis Carimonijs cantabatur.

Eo finito I. S. C. flexis ante faldistorium genibus Hymnum, *Veni Creator &c.* postea alternatim à Choro decantatum inchoabat.

Expleto Hymno & Præcipientibus Diacono & Subdiacono *ÿ. Emitte Spiritum &c.* I. S. C. Orationem de S. Spiritu subjungebat,

Cantatâ Oratione Illustrissimus ad Thronum in medio Presbyterij præparatum procedebat, in eoque confidens cum mitrâ, Clerum sic alloquebatur.

Venerabiles & dilectissimi fratres &c. uti in Pontificali.

Hoc factò Vicarius Generalis de Examinatoribus pro concursu & sacris Ordinibus his verbis proponebat :

Reverendissime in Christo Pater, Illustrissime Princeps, Domine Clementissime, moris est, ut in Synodo proponantur Examinatores pro concursu & sacris Ordinibus, placebit Celsitudini vestræ eos denominare.

Quos I. S. C. sub sequenti tenore deputabat.

In Examinatores statuimus Jodocum Frihoff SS. Theol. Doctorem, Vicarium nostrum Generalem,

Conradum Roberti SS. Theol. Doctorem, Præpositum ad S. Udalricum,

PP. Hillebrandum Schulenberg & Theodorum Kõrding Soc. JESU SS. Theol. Doctores & Professores ordinarios, P. Cœ-

P. Cœlestinum Schulenberg Ordinis S. Benedicti, Monasterij Abdinghoffensis SS. Theol. Lectorem ,

P. Jacobum Guardianum Conventûs Paderbornensium Capucinorum SS. Theol. Lectorem,

PP. Iyonem Ifinck & Lucam Braunhagen Ord. S. Francisci strictioris Observantiæ Conventûs Paderbornensis SS. Theol. Lectores.

Lecto deinde per Secretarium decreto de præstando Juramento, præsentibus ex Examinatoribus prænominatis cum primis coram I. S. C. illud præstitere, de reliquis verò nunc absentibus demandabat I. S. C. Vicario Generali, eorum jusjurandum privatim suscipere.

Præmissis hisce, D. Vicarius Generalis pro ulteriore Lectione decretorum Synodaliûm instabat.

Annente illud I. S. C. Secretarius ex suggestu reliquam statutorum partem legendo persolvebat.

Perlectis in fine subjunctis decretis, Vicarius Generalis eos, qui mane fidei Professionem non emisissent, ut jam juxta Concil. Trid. præstarent, monebat ;

Cùm verò nemo esset, qui se ad præstandam Professionem sisteret, secundus Promotorum absentium contumaciam iteratò accusabat.

Ad quod I. S. C. decernebat & jubebat fieri debere juxta sacrorum Canonum constitutiones.

Tandem ad instantiam Vicarij Generalis pro Synodi conclusione, I. S. C. eam concludendam esse decernebat, quod decretum Secretarius ex suggestu publicabat sub hoc tenore.

Ad laudem Dei omnipotentis, Beatissimæ Virginis Mariæ, S. Liborij Episcopi & Confessoris Patroni nostri ac aliorum nostrorum protectorum decernimus Synodum dimissam, ac propterea cuique eundem esse ad proprias Ecclesias. Hortamur autem vos omnes fratres charissimi, ut oretis sedulò pro vitâ Reverendissimi & Illustrissimi Principis ac Domini, DOMINI HERMANNI WERNERI Episcopi Paderbornensis Domini Nostri Clementissimi, ut sint dies ejus sicut dies cœli super terram, & ut det Dominus virtutem nobis & illuminet oculos nostros, ut vivamus sub umbrâ Illustrissimæ Celsitudinis suæ, & serviamus ei multis diebus, & inveniamus gratiam in conspectu ejus. Deinde rogamus & monemus omnes in Domino, ut tales vos præbeatis in ministerio vestro, quales maximè decet Sacerdotes ab omni mundanorum curâ segregatos; illudque maximè, cum ad propria redieritis, præstandum erit, ut populus omnis vos ab hac Synodo non mediocrem fructum reportasse intelligat: quod fiet, si novo Spiritus Sancti lumine illustrati, quæ magna Synodorum est vis & virtus, cœteris in omni opere vestro imposterùm prælucere studueritis, & in omni parte officij vestri omnem diligentiam adhibueritis, quod omnibus nobis præstare dignetur sanctissima TRINITAS, Pater, Filius & Spiritus Sanctus, Amen.

Publicato hoc decreto tam majoris quàm aliarum Ecclesiarum campanæ in Signum finendæ Synodi insonabant, & Processio fiebat per ambitum seu porticum, eo Cleri ordine, quo I. S. C. mane ad Templum deducta fuerat.

Durante hac per porticum & Ecclesiæ navim Processione, à Cantoribus Psalmi Benedicite, Laudate Dominum de Cœlis &c. cum cantico Benedictus &c. per Choros decantabantur.

His finitis & omnibus in Choro suis ordine & loco rursus collocatis I. S. C. ante Altare majus mitrâ depositâ incipiebat Hymnum Te Deum laudamus &c. qui per Tubicines Musicos & Chorum alternabatur.

Hymno

Hymno completo I. S. C. ex Pontificali subungebat Orationem, Nulla est Domine &c.

Dictâ Oratione Diaconus ad Clerum versus cantabat, *Orate*, cum sex Orationibus impressis, & post singulas I. S. C. cum Clero orabat.

Cantatis illis, ab eodem Diacono I. S. C. ad populum cum mitrâ conversâ fiebant acclamationes pariter impressæ Choro & omnibus Clericis respondentibus.

Post hæc I. S. C. in Faldistorio in plano Altaris posito cum mitrâ confidens omnes & singulos ad Pacis osculum eo Ordine, quo ad fidei Professionem admittebat.

Quo factò, & postquam secundus Promotorum me Notarium pro conficiendo Instrumento iterum requisiverat, Secretarius ex suggestu Festa mobilia ex Pontificali mutandis mutatis publicabat.

Quibus promulgatis & datâ ab I. S. C. cum mitrâ ante Altare stante, solemnî Benedictione publicatisque per Vicarium Generalem indulgentijs, Diaconus ad Clerum versus cantabat, *Recedamus in Pace &c.* cui præsentés respondebant, *In nomine Christi &c.*

Et sic finis impositus est Synodali conventioni, recedentibus omnibus, qui venerant, Reverendissimis DD. Canonicis Cathedralis Ecclesiæ I. S. C. ad fores usque deducantibus & Reverendissimis DD. Assistentibus ad Residentiæ domum Comitantibus.

Et quia Ego GEORGIUS HOLTMEIER auctoritate Apostolicâ Notarius Publicus Cathedralis Ecclesiæ Paderbornensis Beneficiatus à supra memorato Reverendissimo & Illustrissimo Domino Præsidente in Actuarium deputatus omnibus & singulis præinsertis Actis & Actitatis interfui, idcirco præscripta Acta Synodalia in fidem eorundem præviâ debitâ requisitione, propria manu subscripsi. Acta sunt hæc anno à partu Virgineo Millesimo, Sexcentesimo Octuagesimo octavo, Indictione undecimâ, Pontificatus S. D. N. Domini INNOCENTII Papæ undecimi, anno duodecimo, diebus, mense & loco, quibus suprâ, præsentibus Adm. Reverendis & Doctissimis DD. ROBERTO DESROSEAUX & JOANNE SCHULTEN Reverendissimæ Celsitudinis suæ Capellani, Aulicistestibus fide dignis specialiter rogatis.

*Georgius Holtmeier, Auct. Aplicâ Not. Publ.
mppr.*

DECRE